

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-1400/22-E

Název	Základní škola Pardubice-Studánka, Pod Zahradami 317
Sídlo	Pod Zahradami 317, Studánka, 530 03 Pardubice
E-mail	skola@zs-studanka.cz
IČO	48 161 276
Identifikátor	600 096 203
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Filip Patlevič
Zřizovatel	statutární město Pardubice
Místo inspekční činnosti	Pod Zahradami 317, Pardubice
Termín inspekční činnosti	27., 29. 9., 3. a 4. 10. 2022

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti vykonané podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, včetně hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů pro základní a zájmové vzdělávání.

Charakteristika

Základní škola Pardubice-Studánka, Pod Zahradami 317 (dále škola) vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny.

Kapacita základní školy je zcela naplněna, aktuálně se ve 30 třídách vzdělávalo celkem 740 žáků, z toho počtu 16 s odlišným mateřským jazykem. V době inspekční činnosti škola evidovala 96 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Vzdělávání v základní škole je vedeno podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání *Studánecká cesta*.

Rovněž kapacita školní družiny je naplněna, do osmi oddělení školní družiny bylo aktuálně přihlášeno 240 účastníků. Vzdělávání je uskutečňováno podle Školního vzdělávacího programu pro školní družinu. Zájmovou činnost doplňuje množství nabízených zájmových kroužků.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy působí ve své funkci druhé období, a to od roku 2016. Některé pravomoci delegoval na své dvě zástupkyně určené zvláště pro první a druhý stupeň. Mezi hlavní koncepční záměry ředitele, které se mu postupně daří naplňovat, patří další zlepšování materiálních podmínek školy, spolupráce s vnějšími organizacemi, školami ve městě a okolí. Ve spolupráci s Univerzitou Pardubice je aktivně podporováno technické vzdělávání (škola se stala fakultní školou). Žáci mají nadále možnost rozvíjet sportovní a jazykové nadání, osvědčilo se rozdělení žáků paralelních tříd druhého stupně do skupin podle úrovně znalostí cizího jazyka. Vedení školy usiluje o nastavení bezpečného prostředí, žáci mají otevřené dveře a mohou jim kdykoliv sdělit své problémy. Zpětnou vazbu od žáků vedení získává prostřednictvím evaluačních dotazníků. Ve škole funguje *Rada dětí ze zástupců žáků 5. – 9. ročníků*, z níž se dva účastní schůzek Dětského parlamentu Magistrátu města Pardubice.

Ředitel podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků, sám se pravidelně vzdělává, je členem skupiny místního akčního plánu rozvoje vzdělávání. Učitelé si zvolili vzdělávací akce podle své odbornosti a zájmu. Pro sdílení poznatků se osvědčily vzájemné hospitace učitelů. Začínající pedagogové mají podporu mentorů i vedení školy. Fungují metodické komise podle zaměření předmětů a metodické sdružení prvního stupně, které řeší aktuální problematiku (např. zápisy do prvních ročníků, vzdělávání žáků z Ukrajiny, školní výlety, pomůcky). Pedagogický sbor je převážně kvalifikovaný, několik učitelů si doplňuje vzdělání studiem na vysoké škole. Ve škole působí celkem 16 asistentů pedagoga a jeden školní asistent.

Pedagogické rady probíhají pravidelně čtvrtletně, ze záznamů je zřejmé, že jsou projednávány jak organizační záležitosti školy, tak oblast vzdělávání a jeho výsledků. Informovanost pracovníků je dále zajišťována pravidelnými týdenními poradami.

Prostorové a materiální podmínky se od poslední inspekční činnosti výrazně zlepšily. Rekonstrukce odborných učeben včetně nového zařízení významně přispěla ke zkvalitnění výuky, učitelé získali nové vybavení kabinetů. Venkovní multifunkční hřiště zlepšilo podmínky pro hodiny tělesné výchovy a další pohybové aktivity žáků. Školní zahrada se dvěma venkovními učebnami a cvičným záhonem umožňuje výuku žáků v přírodě. Rozlehlý průběžně udržovaný areál s množstvím vzrostlých stromů a zeleně je denně využíván žáky o velkých přestávkách, odpoledne školní družinou, příznivě ovlivňuje estetiku prostředí a fyzickou zdatnost žáků. Zlepšilo se vybavení digitální technikou, ve všech třídách mají vyučující k dispozici interaktivní tabule a dataprojektory, jejich využití při inspekční činnosti však bylo pouze občasné.

Dvě z osmi oddělení školní družiny mají k dispozici rekonstruované prostory bývalé hasičské zbrojnice se dvěma prostornými učebnami. Dalších šest oddělení sídlí v kmenových třídách prvního stupně, k realizaci různých aktivit využívají další prostory školy a celý venkovní areál.

Škola má zřízené školní poradenské pracoviště, kde působí ředitel školy, dvě výchovné poradkyně, školní metodička prevence a školní psycholožka. Členové se pravidelně scházejí jednou za měsíc. Jedna výchovná poradkyně koordinuje přístup ke vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a informuje ostatní vyučující o jejich potřebách. Druhá je zaměřená na kariérové poradenství. Na základě znalostí a vyhodnocení složení žáků školy a jejich potřeb je na škole realizován systém vlastních podpůrných aktivit, kterými jsou zejména doučovací aktivity po vyučování. Pro dvě skupiny žáků na prvním stupni a pro dvě na druhém stupni je realizován předmět *speciálně pedagogická péče*.

Škola má zpracovanou školní preventivní strategii, která odpovídá potřebám školy. Cíleně pracuje se vztahy ve třídě a ve škole prostřednictvím třídnických hodin, společně vytvářených vztahových pravidel, komunitních kruhů, realizací projektových dnů a výjezdových akcí a také v rámci výuky některých předmětů. Ve škole se nachází schránka důvěry, se svými problémy se však žáci mohou obrátit na kteréhokoliv člena pedagogického sboru, ke kterému mají důvěru. Pozitivní bilance hodnocení chování (žádný snížený stupeň) ukazují dobrou účinnost preventivních aktivit.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Většina sledovaných hodin na prvním stupni byla připravená, metody a formy výuky v převážné části podporovaly dosažení vzdělávacího cíle. V úvodu učitelé často zařazovali vhodnou motivační složku s možností zapojení a vlastního vyjádření žáků, ve všech hodinách převládala příznivá pracovní atmosféra. Uplatněné metody a formy práce často umožňovaly aktivity žáků mimo lavice či v kruhu na koberci. Zájem o předmět mnozí učitelé podporovali podnětnými otázkami, zařazováním praktických situací, zajímavostmi a propojením učiva s reálným životem s využitím znalostí žáků. Výuka někdy probíhala formou kooperačních činností ve skupinách či dvojicích, kdy se žáci učili vzájemné spolupráci a cíleně diskutovali nad zadanými úkoly. K efektivitě většiny hodin přispělo střídání činností, vhodná organizace práce, vyhledávání informací žáky, využívání názorných pomůcek. Při samostatném řešení úloh někteří učitelé podporovali logické myšlení žáků s pochvalou za různé varianty řešení, které vedly ke správnému výsledku. V řadě hodin byly podporovány čtenářské dovednosti žáků se smysluplnou prací s přečtenými texty, rozvojem slovní zásoby a prostorem pro vyjádření vlastních představ a pocitů. Pozitivem je každodenně otevřená školní knihovna, která je žáky hojně využívána. Efektivní a pro žáky přínosné byly také hodiny výchovných předmětů, kdy žáci pracovali se zaujetím a nadšením, nechyběl jejich prožitek. V menším počtu hodin učitelé zařadili jednotvárnější déle trvající činnosti s absencí aktivizace žáků, což způsobilo drobnou nekázeň a snížení jejich zájmu o výuku. Hodiny byly většinou uzavřeny pochvalou žáků, někdy učitelé sami shrnuli její obsah. Součástí většiny hodin bylo krátké sebehodnocení, vzájemné hodnocení a shrnutí výuky se zapojením žáků bylo zařazeno pouze výjimečně. Všechny hodiny byly podloženy názorným materiálem a didaktickými pomůckami. Na rozdílné úrovni bylo využito dostupné digitální techniky, většinou byla využita učiteli, méně často žáky. V některých hodinách měli žáci možnost plnění různě obtížných úloh, v několika dalších diferenciací učiva nebo zadání práce žákům rychleji pracujícím či nadaným chybělo.

Vyučovací proces se v hospitovaných hodinách na druhém stupni vyznačoval rozdílnou úrovní, jejich společným pozitivem byla vstřícná atmosféra, založená na vzájemné důvěře a respektu. V části sledovaných hodin byly učitelé stanoveny vzdělávací cíle, a to vzhledem k činnosti žáků, což napomáhalo při vyhodnocování jejich naplnění. Frontální a samostatné aktivity byly kombinovány se skupinovou (příp. párovou) prací, která rozvíjela vzájemnou pomoc, kooperaci a toleranci. Do hojně zařazovaného řízeného rozhovoru se žáci bez problémů zapojovali, pokládali doplňující otázky, formulovali vlastní názory, čímž posilovali komunikační a další kompetence. Nechyběla účelně zařazovaná práce s textem a dalšími vhodnými učebními materiály (pracovní listy, atlasy apod.). Ovšem jen výjimečně byli žáci vedeni k využívání dalších informačních zdrojů, méně bylo podporováno kritické myšlení. Názornost výuky učitelé zvyšovali využíváním didaktické techniky k prezentacím učiva, videoukázkám atd. Tempo výuky bylo přiměřené, procvičování a upevňování získaných vědomostí věnovali učitelé dostatek času. Většina z nich v průběhu hodiny ověřovala, zda žáci probíranému učivu rozumí, zda s něčím nemají problémy. Pozitivním rysem realizované výuky bylo její vedení ve vzájemných mezipředmětových souvislostech a zejména ve vztahu k využití poznatků a schopností v praxi. V několika hodinách byl dominantní postavou učitel, který žákům předával většinu poznatků sám, v hotovém stavu, což omezovalo rozvoj myšlení v souvislostech. Diferenciace se ve výuce objevila v různé míře, v několika hodinách učitelky velmi dobře specificky pracovaly se žáky celého spektra nadání a potřeb, v jiných taková činnost nebyla patrná. Výuka cizích jazyků (anglický, německý, ruský) celkově probíhala na velmi dobré úrovni. Hodiny byly pestré, učitelé vhodně zařazovali různé metody a formy výuky. Velká část hodin probíhala v cizím jazyce, včetně instrukcí k činnostem. Učitelé vedli žáky ke komunikaci, opravovali jejich chybnou výslovnost, využívali poslechy, aktivity na interaktivní tabuli, apod. Žáci vyšší jazykové úrovně mají možnost v pravidelných intervalech „zažít“ hodinu anglického jazyka s rodilým mluvčím.

V průběhu vzdělávání se žákům dostávalo různě obsáhlé zpětné vazby o míře zvládnutého učiva, od jednoslovných výroků po formativní zhodnocení, což mělo vliv na jejich další aktivitu. Ve většině hodin se uplatnily prvky sebehodnocení, spíše ojediněle byly vytvářeny příležitosti pro vrstevnické hodnocení. Digitální technologie byly efektivně využity v části hodin spíše učitelem, jen občas také žáky. Vyučující v malé míře věnovali prostor závěrečnému shrnutí a hodnocení hodiny vzhledem k rozvoji žáků. Ve většině případů efektivní zpětnou vazbu od žáků o míře naplnění vzdělávacích cílů nezískali. Poměrně častým jevem bylo nerespektování konce hodiny a přetahování výuky do přestávky.

Ve školní družině měli žáci po dopoledním vyučování dostatečný prostor pro odpočinek, pohybovou relaxaci i rozvoj nadání. Vychovatelky účastníkům nabízely jak řízené činnosti se společnými aktivitami (výtvarné, rukodělné, literární), tak prostor pro volné hry ve skupinách. Každý den část odpoledne tráví venku pohybovými aktivitami na vybavené zahradě a multifunkčním hřišti. Občas jsou zařazovány celoodpolední aktivity (vycházky, výlety) a různé akce jako např. *Barevný den*, *Malá pardubická*, *Stříbrná přílba*, atd.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Zjišťování učebního pokroku žáků v jednotlivých předmětech přináší informace o úrovni zvládnutí očekávaných výstupů, které si učitelé zaznamenávají formou klasifikace, bodového hodnocení apod. Pozitivem je, že někteří pedagogové dokáží s hodnocením efektivně pracovat, tak aby bylo pro žáka motivací k další aktivitě, přizpůsobovali ho jeho možnostem. Další údaje si učitelé evidují podle svého uvážení, bez systematického

nastavení. Získané poznatky tak zatím slouží ke konkretizaci opatření pro rozvoj žáků jen ojedinele.

O kvalitě výuky podává objektivní cennou zpětnou vazbu externí testování. Výkony žáků zpravidla odpovídají oblasti republikového průměru nebo jsou lepší, a to zejména v matematice, kde při posledním testování byly lepší než u žáků víceletých gymnázií. Výsledky jsou vedením školy analyzovány a vedou ke korekcím v oblasti řízení pedagogického procesu.

V rámci celkového hodnocení na vysvědčení se výsledky žáků oproti minulé inspekční činnosti ještě zlepšily. Na konci školního roku 2021/2022 prospělo s vyznamenáním celkem 77 % žáků, což má přímou souvislost s dlouhodobým trendem zkvalitňování vzdělávacího procesu ve škole, s důrazem na aktivitu učitelů v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků i s rozvojem spolupráce pedagogů v rámci sdílení poznatků. V neposlední řadě je důležitým aspektem systematické působení vedení školy na pedagogy ve smyslu respektování individuálních možností žáků. Na prvním stupni měl možnost zažít pocit úspěchu skoro každý žák, toto bylo významnou motivací pro jejich další školní práci. Přínosem je zde rozšiřující se počet tříd se slovním hodnocením na vysvědčení, což je velmi náročné pro učitele, naproti tomu srozumitelné pro rodiče a podněcující pro žáky. Počet neprospívajících je v posledních několika letech nulový, pro eliminaci školního neúspěchu se osvědčily zejména doučovací aktivity.

Podpora žáků se speciálními vzdělávacími potřebami probíhá na základě spolupráce se školskými poradenskými zařízeními, výchovné poradkyně poskytují pomoc učitelům při naplňování podpůrných opatření a vyhodnocování jejich efektivity. O funkčnosti podpory svědčí fakt, že mezi žáky ohroženými školním neúspěchem jsou pouze jednotky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Přínosem je v této oblasti i činnost školní psycholožky.

Žáci školy se pravidelně zúčastňují různých soutěží a olympiád, kde často získávají přední umístění. Úspěšní jsou zejména v řadě sportovních soutěží (florbal, volejbal, basketbal, běh).

Pedagogové připravují akce zaměřené na pozitivní vytváření vztahů ve třídních kolektivech školy v přírodě, adaptační kurzy). Mnoho žáků je zapojeno do široké nabídky zájmové činnosti ve školním areálu (37 zájmových útvarů).

Školní výukové projekty (*Les ve škole, Den Země* apod.) významně podporují environmentální výchovu, žáci se zapojují do různých soutěží s ekologickou tematikou, aktivně se podílejí na péči o zeleň kolem školy.

Zákonní zástupci žáků jsou o výsledcích vzdělávání informováni průběžně, kromě třídních schůzek učitelé nabízejí konzultační hodiny či rodičovské hospitace, osvědčily se triády (setkání učitel-žák-rodič). Škola pořádá i zajímavé rodinné aktivity (sportovní den, florbalový turnaj, sobotní lyžování, apod.) Zájem veřejnosti je o *Den otevřených dveří*, vystoupení pěveckého sboru školy či kurzy informatiky pro seniory.

Děni ve škole je prezentováno na webových stránkách školy, v regionálním tisku a rozhlase, ve školním časopise a ve výroční zprávě. Úzká je spolupráce školy se zřizovatelem, mateřskými, základními i středními školami ve městě.

Závěry

Vývoj školy

- Od minulé inspekční činnosti došlo ke změně na pozici ředitele školy,
- bylo realizováno výrazné zlepšení materiálních a prostorových podmínek školy.

Silné stránky

- Materiální a prostorové podmínky příznivě ovlivňují proces vzdělávání,
- pozitivní nestresující atmosféra hodin,
- pestrá nabídka sportovních a zájmových aktivit se zapojením mnoha žáků,
- každodenní využívání vybaveného školního areálu žáky o přestávkách a při činnostech školní družiny,
- otevřenost školy, zapojení zákonných zástupců do života školy.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- V hodinách často chybělo shrnutí učiva a uzavření hodin se zapojením a zpětnou vazbou od žáků,
- méně často probíhala diferenciací výuky, která by podpořila žáky nadané a rychleji pracující.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Věnovat více času ukončování hodin se zpětnou vazbou od žáků.
- diferencovat učivo a výrazněji podpořit nadanější a rychlejší žáky,
- více využívat digitální technologie ve výuce se zapojením žáků.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 10. 8. 2022
2. Školní matrika, školní rok 2022/2023
3. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání *Studánecká cesta* s platností od 1. 9. 2021
4. Školní vzdělávací program pro školní družinu s platností s aktualizací k 1. 9. 2018
5. Školní řád základní školy s účinností od 1. 9. 2020
6. Vnitřní řád školní družiny s účinností od 3. 9. 2018
7. Zápisy z pedagogických rad, školní roky 2021/2022, 2022/2023

8. Rozvrhy hodin 1. – 9. ročníku, školní rok 2022/2023
9. Personální dokumentace pedagogických pracovníků, školní rok 2022/2023 (výběr)
10. Akce DVPP, školní roky 2020/2021, 2021/2022
11. Třídní knihy, školní rok 2022/2023
12. Dokumentace školní družiny, školní rok 2022/2023
13. Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, školní rok 2022/2023
14. Preventivní program pro školní rok 2022/2023
15. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2020/2021
16. Inspekční zpráva čj. ČŠIE-1229/15-E

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

PaedDr. Marta Hunalová, školní inspektorka vedoucí inspekčního týmu	PaedDr. Marta Hunalová v. r.
PhDr. Martina Černá, školní inspektorka	PhDr. Martina Černá v. r.
Mgr. Mirka Machková, školní inspektorka	Mgr. Mirka Machková v. r.
Bc. Lenka Kalinová, kontrolní pracovnice	Bc. Lenka Kalinová v. r.

V Pardubicích 27. 10. 2022

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Filip Patlevič, ředitel školy	Mgr. Filip Patlevič v. r.
------------------------------------	---------------------------

V Pardubicích 27. 10. 2022